

Các nước bị ảnh hưởng kinh tế ra sao khi Putin xâm lăng Ukraine?

Ts. Phạm Đình Bá

30/3/2023

Giá lương thực, nhiên liệu và phân bón toàn cầu tăng nhanh trong nửa đầu năm 2022, phần lớn là do hậu quả của việc Putin xâm lược Ukraine và lệnh trừng phạt áp đặt lên Nga. Các yếu tố khác, chẳng hạn như lệnh cấm xuất khẩu phân bón từ Nga, cũng góp phần vào sự gián đoạn thị trường toàn cầu, cùng với sự gián đoạn chuỗi cung ứng đang diễn ra từ Covid-19. [1]

Cuộc khủng hoảng toàn cầu này làm dấy lên lo ngại về các tác động giá cả hàng hóa thế giới cao hơn đối với các nước đang phát triển, đặc biệt là về nghèo đói toàn cầu và mất an ninh lương thực.

Hầu hết các báo viết về cuộc khủng hoảng với an ninh lương thực tập trung vào giá lương thực. Điều này bỏ qua các tác động kép của nhiên liệu tăng và giá phân bón đối với hệ thống lương thực, cũng như tác động lan tỏa trên toàn nền kinh tế khi những tác động gây mất an toàn thực phẩm lan rộng khắp mọi bình diện.

Để ứng phó hiệu quả với cuộc khủng hoảng toàn cầu, các chính phủ và sự phát triển cộng đồng cần thông tin về các quốc gia và dân số dễ bị tổn thương. Một nghiên cứu gần đây sử dụng các mô hình toàn nền kinh tế quốc gia để đánh giá tác động của giá cả thế giới tăng cao vào mức nghèo đói và an ninh lương thực trên 19 nước đang phát triển, bao gồm Cambodia, nhưng không bao gồm Việt Nam.

Từ giữa năm 2021 đến giữa năm 2022, khung thời gian nằm giữa cuộc chiến xâm lược của Putin vào Ukraine, giá hàng hóa thế giới gia tăng lớn. Cụ thể là giá dầu thô tăng 44%, giá khí đốt tăng 120% và giá phân hóa học tăng 50%. Về lương thực, giá lúa mì tăng 25%, giá bắp tăng 10% nhưng giá gạo giảm 7%.

Bởi vì nghiên cứu này không bao gồm dữ liệu cho Việt Nam, tôi tóm tắt bên dưới tác động của tăng giá hàng hóa thế giới lên Cambodia để bạn đọc của Việt Nam Thời Báo xem hậu quả của việc Putin xâm lược Ukraine ảnh hưởng đến đời sống của người dân ở Cambodia.

Thay đổi do giá thế giới tăng vào tổng sản lượng quốc nội bình quân đầu người: giảm 1,1%

Thay đổi do giá thế giới tăng vào tổng sản lượng quốc nội liên hệ đến nông nghiệp trên bình quân đầu người: giảm 2,0%

Thay đổi do giá thế giới tăng vào tỷ lệ nghèo theo đầu người: tăng 2,4%

Thay đổi do giá thế giới tăng vào tỷ lệ suy dinh dưỡng: tăng 1,3%

Thay đổi do giá thế giới tăng vào tỷ lệ dân số có chế độ ăn uống ngày càng tồi tệ: tăng 3,3%

Thay đổi do giá thế giới tăng vào ước tính gia tăng dân số nghèo: tăng 390.000 người

Thay đổi do giá thế giới tăng vào ước tính gia tăng dân số suy dinh dưỡng: 214.000 người

Thay đổi do giá thế giới tăng vào ước tính gia tăng dân số bị thiếu ăn: 533.000 người

Mặc dù có sự khác biệt lớn giữa các nước, kết quả xác nhận tác động bất lợi của cuộc khủng hoảng giá cả thế giới bắt nguồn từ cuộc xâm lược của Putin vào Ukraine lên toàn thế giới, gia

tăng 27,2 triệu người bị đẩy vào cảnh nghèo và thêm 22,3 triệu người bị đẩy vào cảnh đói. Gia tăng tổn thương lên hệ thống nông nghiệp và nghèo đói do giá nhiên liệu và phân bón tăng cao. Giai tăng mức đói và sụt giảm chất lượng bữa ăn là do gia tăng giá lương thực cao.

Tác nhân của cuộc xâm lược Ukraine, lãnh đạo độc tài tàn dư cộng sản toàn trị Putin trở thành tội phạm bị truy nã trên 119 nước vào ngày 17/03/2023. Một phiên tòa để xét xử hắn không chắc là sẽ xảy ra vào tương lai gần, nhưng thế giới mà hắn được an toàn đang khép lại. Trước khi về châu trời, hắn phải tính đến nguy cơ bị bắt và bị đưa ra Tòa án Hình sự Quốc tế ở The Hague, Hà Lan. [2]

Nguồn:

1. Arndt, C., et al., The Ukraine war and rising commodity prices: Implications for developing countries. Global Food Security, 2023. 36: p. 100680.
2. NBC News - Phil McCausland and Dan De Luce. Putin is a wanted man — a trial isn't imminent, but the world is closing in. March 18, 2023; Available from: <https://www.nbcnews.com/news/world/vladimir-putin-war-crimes-arrest-warrant-international-criminal-court-rcna75526>.